

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2011. június 14.*

A C-360/09. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Amtsgericht Bonn (Németország) a Bírósághoz 2009. szeptember 9-én érkezett, 2009. augusztus 4-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Pfleiderer AG**

és

a **Bundeskartellamt**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: A. Tizzano, az első tanács elnöke, elnökként eljárva, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts és J.-C. Bonichot tanácselnökök, Juhász E. (előadó), G. Arestis, A. Borg Barthet, M. Ilešič, J. Malenovský, L. Bay Larsen és T. von Danwitz bírák,

* Az eljárás nyelve: német.

főtanácsnok: J. Mazák,
hivatalvezető: Fülöp B. tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2010. szeptember 14-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Pfeiderer AG képviseletében T. Kapp, M. Schrödl és M. Kuhlenkamp Rechtsanwältin,
- a Munksjö Paper GmbH képviseletében H. Meyer-Lindemann Rechtsanwalt,
- az Arjo Wiggins Deutschland GmbH képviseletében R. Polley és S. Heinz Rechtsanwältinnen, valamint O. Ban, jogi képviselőként eljárva,
- a Felix Schoeller Holding GmbH & Co. KG és a Technocell Dekor GmbH & Co. KG képviseletében T. Mäger és D. Zimmer Rechtsanwältin,
- az Interprint GmbH & Co. KG képviseletében T. Veltins Rechtsanwalt,
- a német kormány képviseletében M. Lumma, J. Möller és C. Blaschke meghatalmazotti minőségben,

- a belga kormány képviselőjében J.-C. Halleux meghatalmazotti minőségben,

- a cseh kormány képviselőjében M. Smolek és T. Müller meghatalmazotti minőségben,

- a spanyol kormány képviselőjében J. Rodríguez Cárcamo meghatalmazotti minőségben,

- az olasz kormány képviselőjében G. Palmieri meghatalmazotti minőségben, segítője F. Arena avvocato dello Stato,

- a ciprusi kormány képviselőjében D. Kallí meghatalmazotti minőségben,

- a holland kormány képviselőjében Y. de Vries meghatalmazotti minőségben,

- az Európai Bizottság képviselőjében V. Di Bucci, valamint P. Costa de Oliveira és A. Antoniadis meghatalmazotti minőségben,

- az EFTA Felügyeleti Hatóság képviselőjében X. Lewis és M. Schneider meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2010. december 16-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a[z EK] 81. cikkben és a[z EK] 82. cikkben meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.) 11. és 12. cikkének, valamint az EK 3. cikk (1) bekezdésének g) pontjával összefüggésben értelmezett EK 10. cikk második bekezdésének értelmezésére irányul.

- 2 Ezt a kérelmet a Pfleiderer AG (a továbbiakban: Pfleiderer) és a Bundeskartellamt (a Németországi Szövetségi Köztársaság Szövetségi Kartellhatósága) közötti, bírság kiszabását eredményező, dekorpapírral kapcsolatos kartelljogi eljárást követően ezen eljárás dokumentumaihoz való teljes körű hozzáférés engedélyezése miatt indult peres eljárás keretében terjesztették elő. A Pfleiderer a szankcionált vállalkozások felvásárlójaként egy polgári jogi kártérítés iránti keresete előkészítése céljából kérelmezi a dokumentumokhoz való hozzáférést, amely az engedékenységi eljárásra vonatkozó dokumentumokra is vonatkozik.

Jogi háttér

Az uniós szabályozás

- 3 Az 1/2003 rendelet (1) preambulumbekzdésének első mondata kimondja:

„A Közösségben hatékonyan és egységesen kell alkalmazni a[z EK] 81. és [EK] 82. cikket egy olyan rendszer létrehozása érdekében, amely biztosítja, hogy a közös piacon a verseny ne torzuljon.”

- 4 Az 1/2003 rendelet „Bizottság és a tagállamok versenyhatóságai közötti együttműködés” című 11. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A Bizottság és a tagállamok versenyhatóságai a közösségi versenyjog szabályait szoros együttműködésben alkalmazzák.

(2) A Bizottság átadja a tagállamok versenyhatóságainak az általa a 7., 8., 9. és 10. cikk, valamint a 29. cikk (1) bekezdésének alkalmazása céljából összegyűjtött legfontosabb dokumentumok másolatait. A tagállam versenyhatóságának kérelmére a Bizottság az ügy értékeléséhez szükséges egyéb meglévő dokumentumok másolatát is biztosítja a számára.

(3) Amennyiben a tagállamok versenyhatóságai a[z EK] 81. cikk vagy [EK] 82. cikk alapján járnak el, az első hivatalos vizsgálati cselekmény előtt vagy annak megkezdése után késedelem nélkül írásban értesítik erről a Bizottságot. Ez az információ rendelkezésre bocsátható más tagállamok versenyhatóságai számára is.

(4) A tagállamok versenyhatóságai legkésőbb 30 nappal a jogsértés befejezésére felszólító határozat elfogadása, kötelezettségvállalások elfogadása vagy a csoportmentességről szóló rendeletből származó előny visszavonása előtt értesítik a Bizottságot. E célból a Bizottság rendelkezésére bocsátják az ügy összefoglalását, a tervezett határozatot vagy ennek hiányában a tervezett eljárás menetéről szóló bármely dokumentumot. Ez az információ rendelkezésre bocsátható más tagállamok versenyhatóságai számára is. A Bizottság kérelmére az eljáró versenyhatóság a Bizottság rendelkezésére bocsátja az ügy értékeléséhez szükséges, birtokában lévő egyéb dokumentumokat. A Bizottsághoz eljuttatott információ rendelkezésre bocsátható más tagállamok versenyhatóságai számára is. A nemzeti versenyhatóságok a[z EK] 81. cikk vagy [EK] 82. cikk alapján az általuk kezelt ügy értékeléséhez szükséges információkat egymás között is kicserélhetik.

(5) A tagállamok versenyhatóságai a közösségi jog alkalmazásával járó bármely ügyben konzultálhatnak a Bizottsággal.

[...]"

5 Az 1/2003 rendeletnek az információcserére vonatkozó 12. cikke kimondja:

„(1) A [z EK] 81. cikk és [EK] 82. cikk alkalmazásában a Bizottság és a tagállamok versenyhatóságai jogosultak egymásnak bármely tényszerű [helyesen: ténybeli] vagy jogi tájékoztatást megadni, és azokat bizonyítékként felhasználni, ideértve a bizalmas jellegű információt is.

(2) Az átadott információ bizonyítékként kizárólag a[z EK] 81. cikk vagy [EK] 82. cikk alkalmazása céljából, és csak olyan tárgyban használható fel, amellyel kapcsolatban az átadó hatóság azt gyűjtötte. Ha azonban ugyanazon ügyben a nemzeti versenyjog a közösségi versenyjoggal párhuzamosan kerül alkalmazásra, és ez nem vezet különböző eredményre, úgy az e cikk alapján átadott információ a nemzeti versenyjog alkalmazása céljából is felhasználható.

(3) Természetes személyekre történő szankció kiszabása esetén az (1) bekezdés szerint átadott információ csak akkor használható fel bizonyítékként, ha:

- az átadó hatóság joga a[z EK] 81. cikk vagy [EK] 82. cikk megsértésével kapcsolatban hasonló jellegű szankciót ír elő, vagy ennek hiányában

- az információt oly módon gyűjtötték össze, hogy a természetes személyek védelméhez fűződő jogának az átvevő hatóság nemzeti szabályaival azonos szintű védelmét vették figyelembe. Ebben az esetben azonban az átadott információt az átvevő hatóság nem használhatja fel szabadságvesztés büntetés kiszabására.”

- 6 Az 1/2003 rendelet 35. cikkének (1) bekezdése ekképpen rendelkezik:

„A tagállamok úgy jelölik ki a[z EK 81]. cikk vagy [EK] 82. cikk alkalmazásáért felelős versenyhatóságot vagy versenyhatóságokat, hogy e rendelet rendelkezéseit hatékonyan betartsák. 2004. május 1-je előtt meg kell hozni az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy e hatóságok felhatalmazást kapjanak a fenti cikkek alkalmazására. A kijelölt hatóságok között lehetnek bíróságok is.”

A nemzeti szabályozás

- 7 A Strafprozessordnung (német büntetőeljárás kódex, a továbbiakban: StPO) a következőképpen rendelkezik:

„(1) A sértett képviselőjében eljáró ügyvéd betekinthez a bíróság rendelkezésére álló iratokba, és azon iratokba, amelyeket közvád esetén a bíróság részére be kell nyújtani, valamint megtekinthez a hatóságilag lefoglalt bizonyítékokat, amennyiben a sértett ahhoz fűződő jogos érdekét igazolja. A 395. §-ban meghatározott esetekben a jogos érdeket nem kell bizonyítani.

(2) Meg kell tagadni a betekintést, ha az ellentétben áll a terhelt vagy más személy jogos egyéni érdekeivel. Az iratbetekintést meg lehet tagadni, ha úgy tűnik, hogy az egy másik büntetőeljárásban folytatott nyomozás célját veszélyezteti.

(3) Amennyiben nem szólnak ez ellen nyomós érvek, az ügyvéd kérelemre engedélyt kaphat arra, hogy a beadványokat – a bizonyítékok kivételével – irodájába vagy lakóhelyére vigye. Az erről szóló határozat nem támadható meg.

(4) Az iratbetekintés engedélyezéséről az előzetes eljárás során, eljárásának végleges befejezését követően az államügyész, egyéb esetekben pedig az eljáró bíróság elnöke határoz. A 161. § harmadik bekezdésének (2)–(4) albekezdése értelmében kérelmezni lehet, hogy az eljáró bíróság hozzon határozatot az első mondatban hivatkozott államügyészi határozattal szemben. [...] E határozatokat nem kell indokolni, amennyiben a nyomozás céljának megvalósítását annak közzététele veszélyeztetheti.

(5) Az első bekezdésben meghatározott feltételek mellett az információk és a beadványok másolatai átadhatók a sértettnek.

[...]”

- 8 A Gesetz über Ordnungswidrigkeiten (német közigazgatási szabálysértésekről szóló törvény, a továbbiakban: OWiG) 1987. február 19-i változatának (BGBl. 1987. I., 602. o.) legutóbb a 2009. július 29-i törvény 2. cikkével (BGBl. 2009. I., 2353. o.) módosított 46. §-a így rendelkezik:

„(1) A jelen törvénnyel ellentétes rendelkezés hiányában a büntetőeljárásokra vonatkozó általános törvények rendelkezései – vagyis a büntetőeljárás kódex, a Gerichtsverfassungsgesetz (a bírósági szervezet felépítéséről szóló törvény), valamint a Jugendgerichtsgesetz (a fiatalkorúak bíróságairól szóló törvény) – a bírságkiszabási eljárásokra is alkalmazandók.

[...]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 9 A Bundeskartellamt 2008. január 21-én az EK 81. cikk alapján eljárva összesen 62 millió euró összegű pénzbírságot szabott ki a dekorpapír három legnagyobb európai gyártójával, és öt olyan természetes személlyel szemben, akinek személyes felelőssége megállapítható volt az árrögzítésre és kapacitásleállításra vonatkozó megállapodások tekintetében. Az érintett vállalkozások nem fellebbeztek, így a bírságot kiszabó határozatok jogerőre emelkedtek.

- 10 A Pfleiderer ezen eljárás befejezését követően 2008. február 26-án a Bundeskartellamtnál a dekorpapírral kapcsolatos bírságkiszabási eljárás irataiba való teljes körű betekintés engedélyezését kérelmezte polgári jogi kártérítés iránti keresetei előkészítése céljából. Ez a vállalkozás dekorpapírok és különösen a faipari alapanyagok felületi kezelésére szolgáló speciális papírok felvásárlója. A Pfleiderer a világ három vezető faanyag-, felületkezelő- és lamináltpadló-gyártója közé tartozik. Az utóbbi vállalkozás közölte, hogy az elmúlt három évben 60 millió eurót meghaladó értékű árut szerzett be azon dekorpapírgyártóktól, amelyekkel szemben a Bundeskartellamt szankciókat szabott ki.

- 11 A Bundeskartellamt 2009. május 8-i levelében a Pfleiderer iratbetekintés iránti kérelmére a bírságot kiszabó három határozat anonimizált változatainak, valamint a nyomozás során feltárt bizonyítékok listájának közlésével válaszolt.

- 12 A Pfleiderer második kérelmében kifejezetten azt kérelmezte, hogy az összes iratba, így az engedékenységi program résztvevői által benyújtott engedékenységi kérelmek keretében önként rendelkezésre bocsátott dokumentumokba betekinthessen, és a lefoglalt bizonyítékokhoz is hozzáférhessen. A Bundeskartellamt 2008. október 14-i levelében e kérelemnek csak részben adott helyt, és az iratbetekintést az eljárás

iratainak az üzleti titkokat, belső dokumentumokat és a Bundeskartellamt engedékenységi programjának 22. pontja szerinti dokumentumokat nem tartalmazó részére korlátozta, és nem engedélyezte a lefoglalt bizonyítékokhoz való hozzáférést.

- 13 A Pfleiderer az OWiG 62. §-ának (1) bekezdése alapján a határozat részleges elutasító rendelkezéseivel szemben bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújtott be az Amtsgericht Bonn előtt.
- 14 Az Amtsgericht Bonn 2009. február 3-án hozott határozatában kötelezte a Bundeskartellamtot, hogy az StPO 406e. §-a (1) bekezdésének és az OWiG 46. §-a (1) bekezdésének együttes alkalmazásával engedélyezze a Pfleiderernek az iratokba, ügyvédje útján való betekintést. Az Amtsgericht Bonn szerint Pfleiderer a fent hivatkozott rendelkezés értelmében „sértett”, mivel feltehető, hogy a kartellmegállapodások miatt túl magas áron szerezte be a kartell tagjaitól a szóban forgó termékeket. Továbbá a Pfleiderernek fennállt az iratbetekintéshez fűződő „jogos érdeke”, mivel az iratoknak polgári jogi kártérítés iránti keresetei előkészítésére kellett szolgálniuk.
- 15 Az Amtsgericht Bonn ezért elrendelte az iratok azon részébe való betekintést, amelyet a Bundeskartellamt engedékenységi programjának 22. pontja értelmében az engedékenységi kérelmet előterjesztő által a német versenyhatóság részére önként benyújtott információkat és dokumentumokat tartalmazta, valamint a terhelő okiratokat, valamint a lefoglalt bizonyítékokat. Az üzleti titkokhoz és a belső dokumentumokhoz – vagyis a Bundeskartellamt hivatali tanácskozásairól készült feljegyzésekhez és az Európai Versenyhatóságok Hálózata keretében folytatott levelezéshez – a Pfleiderer és ügyvédje hozzáférése korlátozott maradt. Az Amtsgericht Bonn szerint a különböző érdekeket mérlegelni kell e jog terjedelmének meghatározásakor, amely a kártérítési jog alátámasztásához szükséges dokumentumokra korlátozódik.

- 16 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik egyrészt, hogy a szóban forgó határozat végrehajtását mindazonáltal az azt hozó bíróság felfüggesztette.
- 17 Másrészt az is kitűnik az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből, hogy az Amtsgericht Bonn a 2009. február 3-i határozattal megegyező döntést kíván hozni. Mindemellett a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy az általa hozandó határozat ellentétes lehet az uniós joggal és különösen az EK 10. cikk második bekezdésével, az EK 3. cikk (1) bekezdésének g) pontjával, valamint az 1/2003 rendelet 11. és 12. cikkével, amelyek szoros együttműködést és kölcsönös információcserét írnak elő a Bizottság és a tagállamok nemzeti versenyhatóságai között az EK 81. és az EK 82. cikk végrehajtására irányuló eljárásban. Az ECN részére alapvető jelentőséggel bíró rendelkezések hatékony érvényesülése és megfelelő végrehajtása, valamint a versenyjog decentralizált alkalmazása érdekében szükséges lehet az olyan engedékenységi kérelmekhez vagy az ilyen kérelmet benyújtók által önként átadott dokumentumokhoz való harmadik személyek általi hozzáférés megtiltása.
- 18 Mivel az érintett jogvita eldöntése szükségessé teszi az uniós jog értelmezését, az Amtsgericht Bonn úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni a közösségi jog versenyjogi rendelkezéseit – különösen az 1/2003 rendelet 11. és 12. cikkét, valamint az EK 3. cikk (1) bekezdésének g) pontjával összefüggésben értelmezett EK 10. cikk második bekezdését –, hogy valamely kartell károsultjainak polgári jogi igények érvényesítése céljából nem biztosítható az azon engedékenységi kérelmekhez, illetve az engedékenységi kérelmet előterjesztők által az engedékenységi kérelmekkel összefüggésben önként átadott azon információkhoz és dokumentumokhoz való hozzáférés, amelyek valamely nemzeti engedékenységi program alapján bírság kiszabására irányuló – az EK 81. cikk végrehajtására (is) szolgáló – eljárás keretében kerültek a tagállami versenyhatóság birtokába?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 19 Előjáróban emlékeztetni kell, hogy a tagállami versenyhatóságok és bíróságok kötelesek az EUMSZ 101. és EUMSZ 102. cikket alkalmazni olyan esetekben, amikor a tényállás az uniós jog hatálya alá tartozik, és biztosítaniuk kell az említett cikkek közérdekből történő, hatékony alkalmazását (lásd ebben az értelemben a C-439/08. sz. VEBIC-ügyben 2010. december 7-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-12471. o.] 56. pontját).
- 20 Továbbá azt is meg kell állapítani, hogy sem az EK-Szerződés versenyjogra vonatkozó rendelkezései, sem az 1/2003 rendelet nem tartalmazzak az engedékenységi eljárásokra, illetve az ilyen eljárásokban a nemzeti versenyhatóságoknak az engedékenységi kérelmekkel összefüggésben valamely nemzeti engedékenységi program alkalmazásával önként átadott dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó közös szabályokat.
- 21 A Bizottságnak a versenyhatóságok hálózatán belüli együttműködésről szóló bizottsági közleménye (HL 2004. C 101., 43. o.) és a kartellügyek esetében a bírságok alóli mentességről és a bírságok csökkentéséről szól közleménye (HL 2006. C 298., 17. o.) tekintetében meg kell jegyezni, hogy azok nem kötelező erejűek a tagállamokra nézve. Továbbá a második közlemény csupán a Bizottság által végrehajtott engedékenységi programokra vonatkozik.
- 22 Az ECN keretében 2006-ban egy, a versenyjog területén kialakított nemzeti programok egyes elemeinek harmonizálására irányuló engedékenységi mintaprogram is kidolgozásra került. Mindazonáltal ez a mintaprogram sem kötelező erejű a tagállamok bíróságaira nézve.

- 23 Ezért a Bizottság által megfogalmazott ajánlások ugyan hatást gyakorolhatnak a nemzeti versenyhatóságok gyakorlatára, ám kötelező erejű uniós jogi szabályozás hiányában a tagállamok feladata a kártellek károsultjainak az engedékenységi eljárásokra vonatkozó dokumentumokhoz való hozzáférési jogával kapcsolatos nemzeti szabályok megállapítása és alkalmazása.
- 24 Mindazonáltal, noha e szabályok megállapítása és alkalmazása a tagállamok hatáskörébe tartozik, e hatáskörüket azonban az uniós jog tiszteletben tartásával kell gyakorolniuk (lásd ebben az értelemben a C-154/08. sz., Bizottság kontra Spanyolország ügyben 2009. november 12-én hozott ítélet 121. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). Így különösen nem lehetetleníthetik el vagy nem nehezíthetik meg túlzottan az uniós jog érvényesülését (lásd ebben az értelemben a C-298/96. sz., Oelmühle és Schmidt Söhne ügyben 1998. július 16-án hozott ítélet [EBHT 1998., I-4767. o.] 23. és 24. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot), és ezen belül a versenyjog területén biztosítaniuk kell, hogy az általuk elfogadott és alkalmazott szabályok ne sértsék az EUMSZ 101. cikk és EUMSZ 102. cikk hatékony alkalmazását (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott VEBIC-ügyben hozott ítélet 57. pontját).
- 25 Márpedig, amint arra a Bizottság és a jelen előzetes döntéshozatali eljárásban észrevételeket előterjesztő tagállamok hivatkoztak, az engedékenységi programok hasznos eszközét alkotják a versenyjogi szabályok megsértése felfedezésének és megszüntetésének érdekében vívott hatékony küzdelemnek, és ennél fogva az EUMSZ 101. cikk és EUMSZ 102. cikk hatékony alkalmazásának célját szolgálják.
- 26 E programok hatékonyságát mindazonáltal befolyásolhatja az engedékenységi kérelmekkel összefüggésben átadott dokumentumokhoz való hozzáférés engedélyezése a kártérítési keresetet indítani szándékozó személyek részére, még akkor is, ha a nemzeti versenyhatóságok a bírság kiszabását teljesen vagy részlegesen mellőzték az engedékenységi programban való részvételt kérelmezők tekintetében.

- 27 Ezért ésszerű azt feltételezni, hogy ezen információk közlése a versenyjogi jogsértésekben részt vevő személyeket elrettentheti attól, hogy éljenek az engedékenységi programok által nyújtott lehetőséggel, különös tekintettel arra, hogy az általuk önkéntesen nyújtott információk az 1/2003 rendelet 11. és 12. cikke értelmében a Bizottság és a nemzeti hatóságok közötti információcsere tárgyát képezhetik.
- 28 Mindemellett az állandó ítélkezési gyakorlat szerint bármely személynek joga van az olyan magatartás által okozott károkért kártérítést követelni, amely alkalmas arra, hogy a versenyt korlátozza vagy torzítsa (lásd a C-453/99. sz., Courage és Crehan ügyben 2001. szeptember 20-án hozott ítélet [EBHT 2001., I-6297. o.] 24. és 26. pontját, valamint a C-295/04–C-298/04. sz., Manfredi és társai egyesített ügyekben 2006. július 13-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-6619. o.] 59. és 61. pontját).
- 29 Az ilyen keresetindítási jog megerősíti az uniós versenyjogi szabályok hatékonyságát, és gyengíti azokat a gyakran rejtett megállapodásokat vagy gyakorlatokat, amelyek alkalmasak arra, hogy a versenyt korlátozzák vagy torzítsák. Ebből a szempontból a nemzeti bíróságok előtti kártérítési keresetek jelentősen hozzájárulhatnak az Európai Unión belüli hatékony verseny fenntartásához (lásd a fent hivatkozott Courage és Crehan ügyben hozott ítélet 27. pontját).
- 30 Ezért azon kérelem vizsgálata során, amit az engedékenységi programban részt vevő ellen kártérítési pert indítani szándékozó személy terjeszt elő az engedékenységi programmal összefüggésben átadott dokumentumokhoz való hozzáférés engedélyezése iránt, biztosítani kell, hogy a nemzeti jogszabályok által meghatározott feltételek ne legyenek kedvezőtlenebbek, mint azok, amelyek a hasonló jellegű, nemzeti jogon alapuló igényekre vonatkoznak, valamint ne oly módon kerüljenek alkalmazásra, hogy a gyakorlatban lehetetlenné tegyék vagy rendkívül megnehezítsék a kártérítéshez jutást (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Courage és Crehan ügyben hozott ítélet 29. pontját), továbbá mérlegelni kell az információközlést igazoló érdekeket, valamint az engedékenységi kérelmet benyújtó személy által önkéntesen átadott információk védelmét.

- 31 A nemzeti bíróságoknak a nemzeti jog keretében az adott ügy releváns elemeinek figyelembevételével esetről esetre kell mérlegelniük.
- 32 A fenti megfontolásokra figyelemmel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a kartellekre vonatkozó uniós jogi rendelkezéseket és különösen az 1/2003 rendeletet úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes, hogy valamely uniós versenyjogi jogsértés károsultja, aki kártérítési igényt szándékozik érvényesíteni, hozzáférhessen az ilyen jogsértésben részt vevővel kapcsolatosan valamely nemzeti engedékenységi program keretében átadott dokumentumokhoz. Mindazonáltal a tagállamok nemzeti bíróságainak feladata, hogy nemzeti joguk alapján meghatározzák azokat a feltételeket, amelyek értelmében – az uniós jog által védett érdekek közötti mérlegelés révén – ezt a hozzáférést engedélyezni kell vagy el kell utasítani.

A költségekről

- 33 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

A kartellekre vonatkozó uniós jogi rendelkezéseket, és különösen az EUMSZ 101. cikkben és EUMSZ 102. cikkben meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendeletet úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes, hogy valamely uniós versenyjogi

jogsértés károsultja, aki egyben kártérítési igényt érvényesíteni szándékozó személy hozzáférhessen az ilyen jogsértésben részt vevővel kapcsolatosan valamely nemzeti engedékenységi program keretében átadott dokumentumokhoz. Mindazonáltal a tagállamok nemzeti bíróságainak feladata, hogy nemzeti joguk alapján meghatározzák azokat a feltételeket, amelyek értelmében – az uniós jog által védett érdekek közötti mérlegelés révén – ezt a hozzáférést engedélyezni kell vagy el kell utasítani.

Aláírások